

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Psychologia nieprzystosowania społecznego

Tok studiów 2022/2023– 2024/2025

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Collegium Humanum Szkoła Główna Menedżerska w Warszawie Filia w Rzeszowie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - Jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	6
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	-
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny / <u>praktyczny</u>
Rok / Semestr:	4/7
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Student przystępujący do nauki przedmiotu powinien dysponować wiedzą z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii dotyczącą zachowań ludzkich. Powinien wykazywać się umiejętnością dostrzegania, analizowania zjawisk społecznych oraz ich interpretacji, a także prezentować postawę zaangażowania w rozwiązywanie problemów społecznych.

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	20	30						4	6	60	6
Studia niestacjonarne	10	20						4	6	40	6

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	<u>Wykład podający (z prezentacją multimedialną)</u> Wykład problemowy Wykład konwersatoryjny <u>Dyskusja dydaktyczna</u> Ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych Metoda przypadków Metoda sytuacyjna Metoda inscenizacji Metoda projektów Gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne) Demonstracja/ pokaz

	Analiza źródeł Praca w grupie Debata Inne	
IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Student zna w stopniu pogłębionym ujęcia definicyjne zaburzeń osobowości jako przyczyn niedostosowania i problemów w funkcjonowaniu społecznym oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy. Opisuje osobowość psychopatyczną i antyspołeczną.	K_W11
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi rozpoznać problemy nieletnich identyfikując środowisko wpływające negatywnie na dzieci i młodzież. Umie planować i podejmować działania pomocowe w ramach swoich kompetencji z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej zgodnie z praktyką zawodową.	K_U16
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student prezentuje postawę świadomości złożoności problemów dzieci i młodzieży, ich delikatności w sferze psychicznej i mogących nastąpić negatywnych skutków swoich decyzji przez co wszelkie czynności podejmuje profesjonalnie z zachowaniem etyki zawodowej.	K_K01
P_K02	Student jest gotów do pracy z osobami nieprzystosowanymi społecznie jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych wyzwań zawodowych.	K_K08
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Zaburzenia osobowości jako przyczyna problemów adaptacyjnych, niedostosowania i problemów w funkcjonowaniu społecznym. Podstawowa terminologia dotycząca zaburzeń osobowości. Zaburzenia osobowości, ekstremalne stany psychiczne, parafilie. Wprowadzanie zmian poprzez psychoterapię.	P_W01
W2	Osobowość psychopatyczna i antyspołeczna. Popęd, afekt i temperament w psychopatii. Relacja z obiektem, mechanizmy obronne i adaptacyjne. Przeniesienie i przeciwprzeniesienie w procesie terapeutycznym osób wykazujących cechy psychopatii.	
W3	Pierwotne mechanizmy obronne osób stosujących przemoc oraz uwikłanych w konflikt z prawem. Wycofanie, zaprzeczanie, onnipotentna kontrola, idealizacja i dewaluacja, projekcja, introjeksja, identyfikacja projekcyjna, rozszczepienie, dysocjacja jako mechanizmy niedojrzałej osobowości.	
W4	Nadużycia i ich skutki w rozwoju osobowości. Diagnoza stanów traumatycznych, praca z żalem i gniewem. Pomoc i psychoterapia ofiar nadużyć i przemocy ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci i młodzież.	

W5	Resocjalizacja nieletnich sprawców – dylematy, implikacje na temat sposobów zmiany funkcjonowania. Zadania psychologa. Problemy i trudności w psychoterapii sprawców. Psychoterapia jako leczenie zaburzeń. Resocjalizacja poprzez psychoterapię.	
Lp.	Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Nieprzystosowanie społeczne jako problem interdyscyplinarny. Objawy, etiologia i ujęcia definicyjne niedostosowania społecznego. Teorie objaśniające zaburzenia w zachowaniu w świetle literatury przedmiotu oraz współczesnych badań naukowych: organiczna, psychodynamiczna, behawioralna, ekologiczna, socjologiczna, kulturowa. Psychologiczna analiza symptomów nieprzystosowania społecznego dzieci i młodzieży.	
T2	Typologie zaburzeń w zachowaniu i niedostosowaniu społecznym. Typologia Stotta-Konopnickiego i Achenbacha, rozwój zaburzeń w zachowaniu w kierunku przestępczości.	
T3	Psychologiczne podstawy procesu resocjalizacji. Hormistyczne podejście Mc Dougala i Burta. Zagadnienie kanalizacji i sublimacji. Psychodynamiczne podejście do resocjalizacji, rola psychoanalizy Freuda. Podejście behawioralne i proces przewarunkowania. Podejście kognitywno-behawioralne. Granice resocjalizacji. Możliwości psychologa.	
T4	Diagnoza nieprzystosowania społecznego aspekty psychologiczne i resocjalizacyjne. Pojęcie diagnozy resocjalizacyjnej. Diagnoza resocjalizacyjna w ujęciu S. Górskiego. Trójczłonowa diagnoza resocjalizacyjno-penitencjarna według A. Lewickiego, L. Paryzka i B. Waligóry. Podstawowe elementy diagnozy resocjalizacyjnej w ujęciu L. Pytki. Znaczenie diagnoz medycznych i psychologicznych.	
T5	Nieprzystosowanie społeczne na poziomie szkolnym. Wagary, uzależnienia, agresja i przemoc, brak respektu dla szkoły i wychowawców, wiązanie się z negatywnymi grupami. Rola diagnozy danego przypadku dla profilaktyki i interwencji psychologa. Możliwości i ograniczenia w pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie.	P_U01 P_K01 P_K02
T6	Przestępczość nieletnich i młodocianych. Prawnokarna definicja nieletniego i młodocianego. Odpowiedzialność prawna nieletnich. Przestępczość dziewcząt i chłopców z podziałem na kategorie. Zmiany w dynamice i strukturze przestępczości nieletnich i młodocianych - implikacje dla psychologa.	
T7	Wpływ rodziny na nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży. System rodziny a nieprzystosowanie jednostki. Rozkład więzi rodzinnych i dysfunkcyjny dom.	
T8	Patologia zachowań dzieci i młodzieży w grupach społecznych. Wpływ grupy rówieśniczej na nieprzystosowanie społeczne. Subkultury młodzieżowe. Dewiacyjne zachowania kibiców sportowych, przyczyny i skutki. Psychomanipulacje w patologicznych sektach religijnych.	
T9	Profilaktyka patologii społecznej dzieci i młodzieży. Możliwości przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu i patologiom. Pomoc psychologiczna, telefonu zaufania, online. Trening zastępowania agresji. Formy opieki zastępczej, częściowej i całkowitej. Instytucje pomocowe. Podstawowe formy pracy z młodzieżą nieprzystosowaną społecznie.	

VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład	Egzamin pisemny lub ustny	wiedza
Ćwiczenia	Udział w dyskusji oraz prezentacja/projekt, kolokwium	umiejętności, kompetencje społeczne

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe

Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego/ustnego, kolokwium, przedłożenia prezentacji lub projektu, a także udziału studenta w dyskusji.

VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Ocena kształtująca:

a) w zakresie wykładów:

- na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach;

b) w zakresie ćwiczeń:

- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań.

1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).

2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.

3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?

4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).

5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

Wykład: ocena wiedzy wykazanej na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena z kolokwium, ocena przygotowanego przez studenta projektu/prezentacji, ocena prezentacji projektu, ocena aktywności w trakcie dyskusji, ocena efektów indywidualnej i grupowej pracy studenta, stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności oraz osiągnięcia kompetencji zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia kolokwium (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Ocena z ćwiczeń: zaliczony/niezaliczony

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	60	40
W tym		
1.1..Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	50	30
1.2..Egzaminy/zaliczenia -liczba godzin	4	4
1.3..Udział w konsultacjach -liczba godzin	6	6
2.– Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin – Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne,samodzielne przygotowanie się do zajęć,egzaminów, zaliczeń	90	110
Sumaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	150h = 6 ECTS	150h = 6 ECTS
IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE		
Literatura podstawowa przedmiotu:		
Urban. B, Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000		
Grzesiuk L. (red.), Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy, Warszawa 2000		
Zjawiska patologiczne wśród młodzieży i możliwości przeciwdziałań, red. Sołtysiak T., Kowalczyk-Jamnicka M., Bydgoszcz 2007		
Szymański A., Niedostosowanie społeczne dzieci i młodzieży. Wybrane problemy, Warszawa 2010		
Gingrich P., Psychospołeczne komponenty nieprzystosowania, Lublin 2007		
Literatura uzupełniająca przedmiotu:		
Madanes C., Przemoc w rodzinie. Psychoterapia sprawców i ofiar, Gdańsk 2004		
Herman Levis J., Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi, Gdańsk 1998		
Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 1998		
Kozak S., Patologie wśród dzieci i młodzieży. Leczenie i profilaktyka, Warszawa 2007		
Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 1998		
Inne materiały dydaktyczne:		